

Nincs titok

Ha az utóbbi évek klasszis futballistáit kellene számba venni, Cristiano Ronaldo, Xavi Hernández, Andrés Iniesta, Lionel Messi és Andrea Pirlo neve ugrana be elsőre. Ha viszont csak egy

játékost választhatnánk ki, mint a kor-szak jelképét, gondolkodás nélkül Messire szavaznánk – függetlenül attól, hogy a fentebb említett játékosok közül kit kedvelek és kit nem. Amit Ronaldo, Xavi, Iniesta és Pirlo művel a pályán, az szintén kivételes, de amit ők csinálnak, azt még értem. Viszont amire az alacsony termete miatt Bolhának becézett dél-ame-

rikai képes, azt nem: a legkevesebb, hogy olyan, mintha egy másik bolygóról érkezett volna. Tudása a legnagyobbakéval vetekszik, Pelé és Johann Crujff mellett a helye a futball panteonjában. De leginkább honfitársa, Diego Maradona mellett, akivel számtalanszor össze is hasonlítják őt a könyv hasábjain.

Az ilyen különleges képességű spillereknél mindig az az egyik legnagyobb kérdés: mi a titkuk, hogyan tudnak ennyire magasan szárnyalni. Luca Caioli sokat tesz azért csaknem háromszáz oldalas könyvében, hogy kiderüljön, hogyan és miért vált extra-klasszissá a gránátvörös-kékek tízese. Ám hiába járja körül több oldalról a témát, semmi különlegeset nem talál. Ez azonban nem az ő hibája, sőt, még csak nem is hiba, mert Messi esetében éppen az a titok, hogy nincs titok. Legfeljebb annyi, hogy ha labdát lát, újra gyerekké válik, ahogy azt egykori csapattársa, Gianluca Zambrotta mondja róla –, de talán ez sem olyan kivétel nélküli a sportolók világában.

Egy átlagos futballistaportréban egyetlen nézőpontból darálják el a játékos életét, pályájának fontos mozzanatait. Caioli, aki korábban többek közt Ronaldinho Gaúchóról és Zinédine Zidane-ról is írt könyvet, nem elégszik meg ezzel a kétszínű egyszerű, de nem túl izgalmas megoldással. Úgy járja be a teljes életutat az 1987-es születéstől a 2012-es év januárjáig, hogy leírásait a Messi édesanyjával, edzőivel, játékosársaival, újságírókkal készített interjúi színesítik. Igyekszik tehát több nézőpontból is bemutatni hőstét, ami azzal ke-

csegtet, hogy – mint egy posztmodern regény főszereplőjéről – elég összetett képet kapunk majd a támadoról.

A meglepő az, hogy mégis mindenki nagyjából ugyanazt mondja el a négyszeres aranylabdás, háromszoros Bajnokok Ligája-győztes játékosról. Ezért is érzem többszörösen találónak, amit Mariano Bereznicki, a La Capital újságírója mond: „akármennyit is olvas róla az ember, így nem lehet igazán megismerni”. Egy idő után már nem is számoltam, hányszor hangzik el nevével kapcsolatban a szerény, alázatos, halk szavú jelző, hányszor titulálják őt befelé fordulónak, ugyanakkor felelősségtudónak. Az évek folyamán maximum annyi változott, derül ki a vallomásokból, hogy magabiztosabb lett, és nem egyénieskedik a pályán, mint régen – semmi jelentősebb átalakulás. Átlagos személyiség, egyetlen különlegessége a növekedési hormonhiány volt, ami miatt éveken át hormonkezelésnek vetették alá.

Nem hinném, hogy Caioli hibája volna, hogy Messi ennyire homogén személyiségnek mutatkozik a könyvben. Nem állítható, hogy felszínesek volnának a beszélgetései, mint ahogy az sem, hogy nem a címszereplőhöz közel álló személyeket kérdezett volna meg. A meginterjúvoltak egész egyszerűen nagyon hasonló válaszokat adtak – ami persze, ne tagadjuk, olvasói szempontból nem túl kecsesítő. Olyat viszont nonszensz lenne kijelenteni, hogy például a tulajdon édesanyja ne ismerné a fiát és ezért csak sablonokban beszélne róla.

Caioli alapos munkát végzett. Ahol lehet, többféle magyarázatot is ad egy-egy jelenségre, illetve felhívja a figyelmet rá, ha a nyilatkozatok közt ellentmondást vél felfedezni. Az egyhangúságot leginkább az bontja meg, hogy Messi pályafutása sem nélkülözi a buktatókat. Akad azért egy front, ahol ő sem alkotott még maradandót (és ebben hasonlít a kor másik ikonjához, a portugál Ronaldóhoz): ez pedig a válogatott szintér. Caioli a gólok, címek és díjak mellett a kudarcoknak is megfelelő teret szentel. Igyekszik minél jobban megvilágítani Messinek az argentin válogatottban betöltött ellentmondásos szerepét, kék-fehér színekben nyújtott teljesítményének vegyes megítélését. Pontosan látja, hogy a világbajnoki cím még nagyon hiányzik ebből a pályafutásból – illetve azt is érzékelteti, hogy ezen a téren identitásproblémák is lehetnek a háttérben, hiszen Messi – a többi argentin játékosal ellentétben – sohasem játszott otthon felnőtt klubban, ami miatt sokan a hazájában nem is tudják teljesen elfogadni.

Az pedig nem Caioli hibája, hogy Messi életében szinte képtelenség bármi különlegeset találni. Ő a pályán különleges – nem azon kívül. Szépen alakul az élete, szinte sehol semmi probléma. Ha humorizálni akarnék, azt mondanám: ő, az apja, az anyja és az őt körülvevő összes ember annyira normális, hogy az már nem normális.

Luca Caioli: *Messi*.

Fordította: Koroncay Dávid, Gabo Kiadó, 2012, 290 oldal, 2790 Ft